

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. lapkričio 3 d.
(OR. en)

15003/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0393(COD)

SOC 736
ANTIDISCRIM 180
MIGR 372
FREMP 313
TRANS 473
SPORT 44
CULT 144
CODEC 2039

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. spalio 31 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 698 final
Dalykas:	Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA kuria į Direktyvos [XXXX] taikymo sritį įtraukiami trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 698 final.

Priedama: COM(2023) 698 final

Briuselis, 2023 10 31
COM(2023) 698 final

2023/0393 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria į Direktyvos [XXXX] taikymo sritį įtraukiami trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2023 m. rugšėjo 6 d.¹ Komisija priėmė pasiūlymą dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė.

Šiuo pasiūlymu nustatoma šių kortelių sistema, taisyklės ir bendros sąlygos, taikomos asmenims su negalia, trumpam vykstantiems į kitą valstybę narę arba joje besilankantiems. Juo nustatomas bendras standartizuotas Europos asmens su negalia kortelės, kuria įrodomas pripažintas negalios statusas, ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelės, kuria įrodoma tokio asmens pripažinta teisė naudotis asmenų su negalia automobilio statymo sąlygomis ir jiems rezervuotomis stovėjimo aikštelėmis, pavyzdys.

Abipusis pirmiau nurodytų dviejų kortelių pripažinimas visose valstybėse narėse turėtų palengvinti į kitą valstybę narę vykstančių ar joje besilankančių asmenų su negalia (arba juos lydinių ar jiems padedančių asmenų) naudojimąsi privačių ar viešų veiklos subjektų siūlomomis specialiomis sąlygomis ir (arba) lengvatomis, susijusiomis su paslaugomis, patogumais ir aikštelėmis (įskaitant atvejus, kai jos teikiamos nemokamai) įvairiose srityse, pavyzdžiui, kultūros, laisvalaikio, turizmo, sporto, viešojo ir privačiojo transporto ir švietimo, taip pat naudojimąsi asmenų su negalia automobilio statymo sąlygomis ir jiems rezervuotomis stovėjimo aikštelėmis, tokia pačia tvarka, kuri nustatyta šalies gyventojams su pripažinta negalia, taip įgalinant asmenis su negalia visapusiškai ir veiksmingai naudotis laisvo judėjimo teisėmis visoje ES.

Atsižvelgiant į įvairialypius tarpusavyje susijusius šios iniciatyvos tikslus, nuspręsta, kad pirmiau nurodytam pasiūlymui tinkamiausia ir tikslingiausia naudoti skirtingus teisinius pagrindus, t. y. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 53 straipsnio 1 dalį, 62 straipsnį, 91 straipsnį ir 21 straipsnio 2 dalį.

Tačiau toks teisinis pagrindas, kuriuo užtikrinama kuo platesnė paslaugų, patogumų ir aikštelių aprėptis, įskaitant atvejus, kai jos įvairiose politikos srityse teikiamos nemokamai, apima tik Sąjungos piliečius ir jų šeimos narius (neatsižvelgiant į pilietybę), kurie naudojami laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos taisykles.

Todėl priimdama pasiūlymą dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, ir siekdama užtikrinti vienodą požiūrį į trečiųjų šalių piliečius ir ES piliečius, Komisija pareiškė ketinanti pasiūlyti atskirą teisės aktą, kurio taikymo sritis būtų išplėsta įtraukiant trečiųjų šalių piliečius, teisėtai gyvenančius valstybės narės teritorijoje ir nepatenkančius į tos direktyvos taikymo sritį, kurių negalios statusą pripažino ta valstybė narė ir kurie turi teisę judėti arba keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę².

Šiuo nauju pasiūlymu šis ketinimas įgyvendinamas ir juo siekiama užtikrinti, kad tokia pati sistema, kokia nustatyta pasiūlyme dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, būtų taikoma trečiųjų šalių piliečiams su negalia, kuriems ji dar netaikoma, jiems keliaujant ar trumpam vykstant į kitą valstybę narę. Taip bus užtikrinta, kad ji būtų taikoma tiems trečiųjų šalių piliečiams, kurie teisėtai gyvena valstybės narės teritorijoje, kurių negalios statusą pripažino ta valstybė narė ir kurie turi teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę.

¹ COM(2023) 512 final.

² Aiškinamasis memorandumas, p. 5.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Išplėtus pasiūlymo dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, taikymo sritį įtraukiant trečiųjų šalių piliečius, kurie teisėtai gyvena valstybės narės teritorijoje ir kurie pagal Sąjungos teisę turi teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares ir kurie turi negalia, arba juos lydinius ar jiems padedančius asmenis, bus užtikrinta, kad jiems būtų taikoma tokia pati tvarka kaip ir ES piliečiams (ir jų šeimos nariams). Taigi, tai padės sumažinti valstybėms narėms tenkančią našta, kartu laikantis jų nacionalinių vienodo požiūrio ir nediskriminavimo įsipareigojimų jų teritorijoje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių su negalia atžvilgiu. Be to, abipusis jų negalios statuso pripažinimas visose valstybėse narėse palengvins jų naudojimąsi savo teisėmis judėti ar keliauti ES pagal Sąjungos teisę ir užtikrins veiksmingesnę ir įtrauktesnę asmenų su negalia, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, dalyvavimą ir integraciją į visuomenę vienodomis sąlygomis su kitais asmenimis.

Todėl keliaudami ar trumpam vykdami į kitą valstybę narę jie 1) turės tokias pačias teises, kurios numatytos pasiūlyme dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, susijusias su teise gauti Europos asmens su negalia kortelę ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelę ir jų išdavimu asmenims su negalia valstybėje narėje, kurioje jie teisėtai gyvena, 2) galės tokia pačia tvarka naudotis automobilio statymo sąlygomis ir stovėjimo aikštelėmis ir 3) bet kokiomis privačių ar viešų veiklos subjektų siūlomomis specialiomis sąlygomis ar lengvatomis, susijusiomis su paslaugomis, patogumais ir aikštelėmis, įskaitant atvejus, kai jos teikiamos nemokamai.

Pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 straipsnio 1 dalį valstybėje narėje teisėtai gyvenantys trečiųjų šalių piliečiai gali judėti kitų valstybių narių teritorijose toje Konvencijoje nustatytais sąlygomis.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šia iniciatyva siekiama sudaryti palankesnes sąlygas asmenims su negalia, kurie yra teisėtai valstybės narės teritorijoje gyvenantys trečiųjų šalių piliečiai, kurių negalios statusą pripažino ta valstybė narė, turintiems teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę (arba juos lydintiems ar jiems padedantiems asmenims), jiems keliaujant ar trumpam vykstant į kitą valstybę narę naudotis asmens su negalia automobilio statymo sąlygomis ir stovėjimo aikštelėmis ir esamomis specialiomis sąlygomis ir (arba) lengvatomis, susijusiomis su paslaugomis, patogumais ir aikštelėmis, įskaitant atvejus, kai jos teikiamos nemokamai, tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir tos šalies gyventojai su negalia ir (arba) juos lydintys ar jiems padedantys asmenys, taip **palengvinant jų naudojimąsi savo teisėmis judėti ar keliauti** ES pagal Sąjungos teisę.

Kadangi minėti trečiųjų šalių piliečiai dėl teisinio pagrindo apribojimų negalėjo būti įtraukti į pasiūlymą dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, šia iniciatyva taip pat bus užtikrinta, kad į kitą valstybę narę keliaujantiems ar trumpam vykstantiems trečiųjų šalių piliečiams, kurie turi teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę, būtų galima užtikrinti tas pačias teises ir lengvatas, kokios pagal tą pasiūlymą numatytos ES piliečiams ir jų šeimos nariams (neatsižvelgiant į jų pilietybę).

Pasiūlymu taip pat bus atsižvelgta į 2021–2027 m. integracijos ir įtraukties veiksmų planą³, kuriame pripažįstama, kad migrantai su negalia kasdieniame gyvenime mokykloje,

³ COM(2020) 290 final.

kaimynystėje ir darbe gali patirti įvairių formų diskriminaciją, ir pabrėžiama, kad svarbu atsižvelgti į konkrečius jų poreikius.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

SESV 79 straipsnio 2 dalies b punkte numatytas būtinas teisinis pagrindas išduoti Europos asmens su negalia kortelę ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelę trečiųjų šalių piliečiams su negalia, teisėtai gyvenantiems valstybės narės teritorijoje, kurių negalios statusą pripažino ta valstybė narė ir kurie turi teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę.

Pagal prie Sutarčių pridėtą Protokolą Nr. 21, Airija gali per tris mėnesius nuo pasiūlymo ar iniciatyvos pateikimo arba bet kada po jo priėmimo pranešti Tarybai, kad ketina dalyvauti priimančią ir taikant tokią pasiūlytą priemonę. Pagal prie Sutarčių pridėtą Protokolą Nr. 22, Danija nedalyvauja imantis šiuo straipsniu grindžiamų priemonių.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Šiame pasiūlyme visapusiškai laikomasi subsidiarumo principo. Juo išplečiama jau priimto pasiūlymo dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, taikymo sritis įtraukiant trečiųjų šalių piliečius, kuriems ji dar netaikoma, tačiau kurie teisėtai gyvena valstybės narės teritorijoje ir turi teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę. Kaip ir minėtame pasiūlyme, kurį papildė ši iniciatyva, nustatytos problemos yra tarpvalstybinio pobūdžio, todėl valstybės narės negali išspręsti jų vienos, o dėl veiksmo masto ir poveikio tų problemų sprendimo būtų geriau siekti ES lygmeniu. Todėl būtina imtis veiksmų ES lygmeniu.

• Proporcingumo principas

Kalbant apie proporcingumo principą, pažymėtina, kad pasiūlymo forma ir turinys neviršija to, kas būtina ir proporcinga įvairiems tarpusavyje susijusiems tikslams pasiekti.

• Priemonės pasirinkimas

Atsižvelgiant į nustatytą teisinį pagrindą, visų pirma SESV 79 straipsnio 2 dalies b punktą, ir į tai, kad juo išplečiama jau priimto pasiūlymo dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, taikymo sritis, direktyva laikoma tinkama, proporcinga ir veiksminga priemone dabartinės iniciatyvos tikslui (-ams) pasiekti.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais

Pagal Geresnio reglamentavimo gaires, rengiant pasiūlymą dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, konsultuotasi su įvairiais tarptautiniais, ES ir nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais, t. y. i) klausimo sprendimu suinteresuotais subjektais (pvz., nacionalinėmis valdžios institucijomis, paslaugų teikėjais, NVO); ii) potencialiais Europos asmens su negalia kortelės arba Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelės gavėjais (pvz., asmenimis su negalia,

asmeniniais asistentais) ir iii) ekspertais (pvz., tyrėjais, konsultacinėmis įmonėmis ir konsultantais, tarptautinėmis organizacijomis).

Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais apėmė: a) viešas konsultacijas, b) strateginius ir c) tikslinius pokalbius, d) tikslines internetines apklausas, e) tris internetinius praktinius seminarus, f) šešias tikslines grupes su paslaugų teikėjais iš atrinktų valstybių narių ir g) šešis atvejų tyrimus. Suinteresuotieji subjektai taip pat galėjo siųsti pastabas dėl Komisijos h) kvietimo teikti informaciją.

Kiek įmanoma, dabartiniame pasiūlyme atsižvelgiama į šiuo klausimu surinktą informaciją ir duomenis⁴.

- **Poveikio vertinimas**

Komisija neatliks papildomo šio pasiūlymo poveikio vertinimo. Taip yra todėl, kad poveikio vertinime, pridėjame prie pasiūlymo dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, įvertinta visų asmenų su negalia, kurie trumpam keliauja į kitas valstybes nares, įskaitant trečiųjų šalių piliečius, padėtis ES. Todėl prie nurodyto pasiūlymo pridedamo poveikio vertinime pateikta analizė ir rezultatai taip pat aktualūs ir šiam pasiūlymui.

Įvertinta, kad bendrų politikos galimybių, kuriomis grindžiamas pasiūlymas dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, poveikis aplinkai yra nereikšmingas, o skaitmeniniu požiūriu būtų padarytas tam tikras teigiamas poveikis. Nustatyta, kad tinkamiausios politikos galimybės taip pat neturėtų didesnio poveikio konkurencingumui ir MVĮ, o numatomos įmonių administracinės išlaidos būtų nedidelės. Šie vertinimai taikomi ir dabartinei iniciatyvai.

- **Pagrindinės teisės**

Tikimasi, kad pasiūlymas turės teigiamą socialinį poveikį ir didelį teigiamą poveikį užtikrinant pagrindines teises ES (visų pirma tai – asmenų su negalia integracija ir palankesnės sąlygos trečiųjų šalių piliečiams su negalia keliauti ar vykti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę).

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturės jokio papildomo poveikio ES biudžetui. Kaip nurodyta pasiūlyme dėl direktyvos, kuria sukuriama Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, vienintelės veiklos išlaidos yra susijusios su komitetų ir ekspertų grupių posėdžių organizavimu, taip pat parama atliekant perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių patikrinimus, t. y. 0,62 mln. EUR veiklos asignavimų pagal esamą biudžeto eilutę, taip pat apie 0,342 mln. EUR per metus administracinės išlaidos. Atsižvelgiant į šias išlaidas, bus atliekamas vidinis lėšų perskirstymas, o pati suma nebus didinama. Nurodytos sumos pagal dabartinį pasiūlymą nepadidės.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Šiame pasiūlyme nėra jokių nuostatų dėl įgyvendinimo planų ir stebėsenos, vertinimo ir ataskaitų teikimo tvarkos.

⁴ Dėl išsamesnės informacijos žr. Poveikio vertinimo ataskaitą, SWD (2023) 289.

Vis dėlto, jei (arba kai) šis pasiūlymas ir pasiūlymas dėl direktyvos, kuria sukuriama Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, bus patvirtinti, valstybės narės per šešis mėnesius nuo jų įsigaliojimo turės pranešti Komisijai apie įstaigą (-as), paskirtą (-as) išduoti Europos asmens su negalia korteles ir Europos asmens su negalia automobilio statymo korteles, pratęsti jų galiojimo laikotarpį ir jas panaikinti, taip pat apie tokių kortelių išdavimo arba jų paskelbimo negaliojančiomis sąlygas.

Be to, valstybės narės turės pateikti Komisijai visą reikiamą informaciją, kad Komisija galėtų reguliariai parengti šios direktyvos taikymo ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Priėmus šį pasiūlymą, tokia informacija taip pat turėtų apimti asmenis su negalia, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybės narės teritorijoje ir turintys teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Pasiūlymui perkelti į nacionalinę teisę nereikia jokių aiškinamųjų dokumentų.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnyje paaiškinamas pasiūlymo tikslas.

2 straipsnyje nurodoma, kad pasiūlymu nekeičiamos ir nesuteikiamos naujos su judumu susijusios teisės trečiųjų šalių piliečiams.

3 straipsnyje pateikiama šiame pasiūlyme vartojamos sąvokos „trečiosios šalies pilietis“ apibrėžtis.

4 ir 5 straipsniuose numatytas perkėlimas į nacionalinę teisę ir įsigaliojimas, o 6 straipsnyje nurodomi adresatai.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA**kuria į Direktyvos [XXXX] taikymo sritį įtraukiami trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 79 straipsnio 2 dalies b punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁵,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁶,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) siekiant palengvinti asmenų su negalia naudojimąsi savo teisėmis, kai jie keliauja į kitą valstybę narę ar joje trumpam lankosi, Direktyva.../... [pasiūlymu dėl Direktyvos]⁷ nustatyta Europos asmens su negalia kortelės, kaip pripažinto negalios statuso įrodymo, kad būtų galima naudotis privačių ar viešų veiklos subjektų siūlomomis specialiomis sąlygomis arba lengvatomis, susijusiomis su įvairiomis mokamomis ir nemokamomis paslaugomis, patogumais ir aikštelėmis, ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelės⁸, kaip pripažintos jų teisės naudotis asmenų su negalia automobilių statymo sąlygomis ir jiems rezervuotomis statymo aikštelėmis, įrodymo, sistema, taisyklės ir bendros sąlygos, įskaitant bendrą standartizuotą modelį;
- (2) siekiant padėti valstybėms narėms laikytis ir vykdyti savo nacionalinius vienodo požiūrio ir nediskriminavimo įsipareigojimus asmenų su negalia, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai gyvenančių jų teritorijoje ir nepatenkančių į Direktyvos [XXXX] taikymo sritį, atžvilgiu, taip pat užtikrinti jų negalios statuso pripažinimą visose valstybėse narėse, taip palengvinant jiems naudojimąsi jų teisėmis judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę ir užtikrinant veiksmingesnį asmenų su negalia, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, dalyvavimą ir integraciją į visuomenę vienodomis sąlygomis su Sąjungos piliečiais, būtina išplėsti Direktyvoje.../... nustatytą taisyklių, teisių ir įsipareigojimų taikymą, įtraukiant asmenis su negalia, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybės narės teritorijoje, kurių negalios statusą pripažino ta valstybė narė ir kurie turi teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę;

⁵ OL C , , p. .

⁶ OL C , , p. .

⁷ COM(2023) 512 final.

⁸ COM(2023) 512 final.

- (3) todėl valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad taisyklės, kuriomis reglamentuojama Europos asmens su negalia kortelės ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelės (kaip atitinkamai negalios statuso arba teisės naudotis asmenų su negalia automobilių statymo sąlygomis ir jiems rezervuotomis stovėjimo aikštelėmis įrodymo) gavimo teisė, kortelių išdavimas, atnaujinimas ar panaikinimas, abipusis pripažinimas ir duomenų apsauga, taip pat jų turėtojų teisės, įskaitant galimybę vienodomis sąlygomis naudotis bet kokiomis specialiomis sąlygomis arba lengvatomis, susijusiomis su paslaugomis, patogumais ar aikštelėmis (įskaitant atvejus, kai jos teikiamos nemokamai), skirtomis asmenims su negalia arba juos lydinciam (-iems) ar jiems padedančiam (-iems) asmeniui (-ims), įskaitant jų asmeninį (-ius) asistentą (-us), kaip nustatyta Direktyvoje.../..., tokiomis pačiomis sąlygomis būtų taikomos ir trečiųjų šalių piliečiams, teisėtai gyvenantiems Sąjungoje ir turintiems teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę;
- (4) pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo⁹ 4 skyrių valstybėje narėje teisėtai gyvenantys trečiųjų šalių piliečiai gali judėti kitų valstybių narių teritorijose toje Konvencijoje nustatytais sąlygomis. Taigi, pagal Šengeno *acquis* valstybių narių teritorijose teisėtai gyvenantys trečiųjų šalių piliečiai gali laisvai judėti ar keliauti visų kitų valstybių narių teritorijose 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį šios konvencijos 21 straipsnyje nustatytais sąlygomis;
- (5) ši direktyva neturėtų paveikti taikomų Sąjungos taisyklių, kuriomis reglamentuojamas valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių, turinčių teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę, judumas Sąjungoje – veikiau bus palengvintas naudojimas teise judėti ar keliauti, jei jie jau turi tokią judumo teisę;
- (6) pagal prie Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir 4 straipsnį ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, **Airija** nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;

[arba]

pagal prie Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir 4 straipsnį ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, **Airija** [... raštu] pranešė apie norą dalyvauti priimant ir taikant šią direktyvą;

- (7) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl **Danijos** pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja, priimant šią direktyvą, ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;
- (8) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. palengvinti asmenų su negalia (arba juos lydinciu ar jiems padedančiu asmenų), kurie yra trečiosios šalies piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybės narės teritorijoje ir kurie turi teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę, galimybes persikelti ar keliauti į kitas valstybes nares, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmų, kuriais nustatoma taisyklių ir bendrų

⁹ 1990 m. birželio 19 d. Konvencija dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo (OL L 239, 2000 9 22, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>).

sąlygų sistema, masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad [Direktyvoje (ES) XXXXX] nustatytos taisyklės būtų taikomos trečiųjų šalių piliečiams, kuriems ta direktyva netaikoma, kurių negalios statusą ir (arba) teises naudotis asmenų su negalia automobilio statymo sąlygomis ir jiems rezervuotomis stovėjimo aikštelėmis pripažino jų gyvenamosios vietos valstybė narė, taip pat juos lydintiems arba jiems padedantiems asmenims, įskaitant asmeninį (-ius) asistentą (-us), kaip apibrėžta tos direktyvos 3 straipsnio d punkte.

2 straipsnis

Šia direktyva nedaromas poveikis taikomoms Sąjungos taisyklėms, kuriomis reglamentuojamas teisėtai valstybės narės teritorijoje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių judumas Sąjungoje.

3 straipsnis

Šioje direktyvoje „trečiosios šalies pilietis“ – bet kuris asmuo, kuris nėra nei Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta SESV 20 straipsnio 1 dalyje, nei Sąjungos piliečio, kuris naudojasi savo laisvo judėjimo teise, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/38/EB 2 straipsnio 2 dalyje ir 3 straipsnio 2 dalyje, šeimos narys ir kuris teisėtai gyvena valstybės narės teritorijoje ir turi teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę.

4 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki MMMM/MM/DD *[[Leidinių biurui: įrašyti šios pagal 2023/0311 (COD) procedūrą priimtos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę datą]* priima ir paskelbia teisės aktus, reglamentus ir administracines nuostatas, kurie yra būtini šios direktyvos laikymuisi užtikrinti. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo MMMM/MM/DD *[Leidinių biurui: įrašyti pagal procedūrą 2023/0311 (COD) priimtos direktyvos taikymo pradžios datą]*.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

5 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

Turinys

1.	PASIŪLYMO APLINKYBĖS	1
•	Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai	1
•	Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis	2
•	Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis	2
2.	TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI	3
•	Teisinis pagrindas	3
•	Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)	3
•	Proporcingumo principas	3
•	Priemonės pasirinkimas	3
3.	<i>EX POST</i> VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI	3
•	Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais	3
•	Poveikio vertinimas	4
•	Pagrindinės teisės	4
4.	POVEIKIS BIUDŽETUI	4
5.	KITI ELEMENTAI	4
•	Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka	4
•	Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)	5
•	Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas	5
1.	PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA	3
1.1.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	3
1.2.	Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)	3
1.3.	Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:	3
1.4.	Tikslas (-ai)	3
1.4.1.	Bendras (-ieji) tikslas (-ai)	3
1.4.2.	Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)	3
1.4.3.	Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis	4
1.4.4.	Veiklos rezultatų rodikliai	4
1.5.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	4
1.5.1.	Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį	4
1.5.2.	Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai	

užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.....	4
1.5.3. Panašios patirties išvados.....	5
1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis.....	6
1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą.....	6
1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis.....	7
1.7. Planuojamas (-i) biudžeto vykdymo metodas (-ai).....	7
2. VALDYMO PRIEMONĖS.....	8
2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės.....	8
2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os).....	8
2.2.1. Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas.....	8
2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as).....	8
2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą).....	8
2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės.....	8
3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS.....	9
3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės).....	9
3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams.....	10
3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka.....	10
3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas.....	13
3.2.3. Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka.....	14
3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa.....	16
3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai.....	16
3.3. Numatomas poveikis pajamoms.....	17

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria į Direktyvos [XXXX] taikymo sritį įtraukiami trečiųjų šalių piliečiai, teisėtai gyvenantys valstybėje narėje

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Asmenų su negalia teisės

Asmenų su negalia galimybės naudotis paslaugomis, keleivinio transporto paslaugomis, patogumais ir aikštelėmis

Laisvas asmenų su negalia judėjimas

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

nauju veiksmu

nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai¹⁰

esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Šiuo pasiūlymu siekiama užtikrinti, kad tokia pati sistema, kokia nustatyta pasiūlyme dėl direktyvos, kuria nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, būtų taikoma tiems trečiųjų šalių piliečiams su negalia, kuriems ji dar netaikoma, kai jie keliauja ar trumpam persikelia į kitą valstybę narę. Ji taikoma tiems trečiųjų šalių piliečiams, kurie teisėtai gyvena valstybės narės teritorijoje, kurių negalios statusą pripažino ta valstybė narė ir kurie turi teisę judėti ar keliauti į kitas valstybes nares pagal Sąjungos teisę.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

1 konkretus tikslas. Pasiūlymu siekiama Europos asmens su negalia kortelės turėtojams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, vienoda tvarka suteikti galimybę valstybėje narėje, kurioje jie lankosi ar keliauja, naudotis bet kokiomis specialiomis sąlygomis ar lengvatine tvarka, susijusiomis su asmenims su negalia siūlomomis paslaugomis, patogumais ir aikštelėmis.

2 konkretus tikslas. Pasiūlymu siekiama Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelės turėtojams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, vienoda tvarka suteikti galimybę valstybėje narėje, kurioje jie lankosi ar keliauja, naudotis bet kokiomis

¹⁰ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

asmenų su negalia automobilio statymo sąlygomis ir jiems rezervuotomis stovėjimo aikštelėmis.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Didesnis kitose valstybėse narėse besilankančių ar į jas vykstančių trečiųjų šalių piliečių su negalia, kurie teisėtai gyvena valstybėje narėje, kurie naudojami specialiomis sąlygomis ir (arba) lengvatomis, susijusiomis su asmenims su negalia siūlomomis paslaugomis, patogumais ir aikštelėmis, skaičius.

Didesnis teisėtai valstybėje narėje gyvenančių ir kitose valstybėse narėse besilankančių ar į jas vykstančių asmenų su negalia, kurie naudojami bet kokiomis asmenims su negalia siūlomomis automobilių statymo sąlygomis ir jiems rezervuotomis stovėjimo aikštelėmis, skaičius.

Didesnis teisėtai valstybėje narėje gyvenančių ir kitose valstybėse narėse besilankančių ar į jas vykstančių asmenų su negalia skaičius.

1.4.4. *Veiklos rezultatų rodikliai*

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Iki šiol direktyvą į nacionalinę teisę perkėlusių valstybių narių skaičius

Europos asmens su negalia kortelių, kurias valstybės narės išduoda teisėtai šalyje gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams, skaičius

Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelių, kurias valstybės narės išduoda teisėtai šalyje gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams, skaičius

1.5. **Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį*

Pagrindinis reikalavimas, kuris turi būti įvykdytas trumpuoju laikotarpiu – 2024 m. teisėkūros institucijos turi susitarti dėl pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo nustatoma Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, o po to susitarti dėl šio pasiūlymo.

1.5.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.*

ES veiksmai yra būtini ir pagrįsti, kad būtų palengvintos trečiųjų šalių piliečių su negalia galimybės keliauti ar persikelti į kitas valstybes nares, kad jie galėtų naudotis specialiomis sąlygomis ir (arba) lengvatinė tvarka, susijusiomis su paslaugomis, patogumais ir aikštelėmis, taip pat automobilio statymo sąlygomis ir stovėjimo

aiškstelėmis visose valstybėse narėse tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir šalies, kurioje jie lankosi, gyventojams, ir taip pagerinti bendrosios paslaugų, veiklos ir aiškstelių rinkos veikimą ES lygmeniu.

Nustatytos problemos yra tarpvalstybinio pobūdžio ir jų valstybės narės vienos išspręsti negali. Nuo to laiko, kai 1998 m. buvo įvesta ES automobilių statymo kortelė, valstybės narės nustatė konkrečias nacionalines ES pavyzdinę automobilių statymo kortelę papildančias ar nukrypti leidžiančias nuostatas, dėl kurių valstybėse narėse atsirado įvairios kortelės. Valstybės narės taip pat susidūrė su sukčiavimu ir kortelių klastojimu. Be to, Tarybos rekomendacija nebuvo atnaujinta atsižvelgiant į vykstančius technologinius ir skaitmeninimo pokyčius.

Nors bandomasis ES neįgaliojo kortelės projektas buvo vykdomas 8 dalyvaujančiose valstybėse narėse, jam trūko platesnio ES masto aspekto, dėl to atsirado didelis netikrumas ir nevienodas požiūris į asmenis su negalia, vykstančius į skirtingas valstybes nares ir jose besilankančius. Kadangi bandomojo projekto kortelė ir jos pavyzdys yra savanoriški, tikėtina, kad ilgainiui atsirastų tos pačios problemos kaip ir automobilių statymo kortelės atveju.

Būtinybė imtis ES veiksmų yra tiesiogiai susijusi su tarpvalstybinio kelionių pobūdžiu ir atitinkamomis problemomis, su kuriomis susiduria po ES keliaujantys asmenys su negalia, todėl reikia užtikrinti tinkamą koordinuotą valstybių narių požiūrį palengvinant naudojimąsi lengvatinėmis paslaugų teikimo sąlygomis tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir jų šalies gyventojams. Todėl, jei ES nesikištų, dabartiniai nacionalinių asmens su negalia kortelių skirtumai padidėtų, taigi valstybėse narėse toliau būtų laikomasi skirtingo požiūrio į asmenis su negalia ir išliktų su tuo susijęs netikrumas (įskaitant teisinį neapibrėžtumą).

ES veiksmais sukuriama pridėtinė vertė, nes nustatoma abipusiai pripažįstama priemonė (Europos asmens su negalia kortelė), kuria palengvinamos galimybės asmenims su negalia, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, vykti į kitas valstybes nares ar jose lankytis ir nustatomas vienodas požiūris į asmenis su negalia jiems naudojantis paslaugomis, patogumais ir aiškstelėmis, palyginti su asmenimis su negalia, kurie yra tos šalies rezidentai, visose valstybėse narėse. Bandomosios ES neįgaliojo kortelės vertinimo tyrimas parodė, kad aštuoniose projekte dalyvaujančiose valstybėse narėse ES veiksmais buvo sudarytos sąlygos abipusiam negalios statuso pripažinimui, kurio valstybės narės nebūtų pasiekusios veikdamos pavieniui. Atsižvelgiant į tai, Europos Komisijos intervencija padėjo įgyvendinti 2010–2020 m. Europos strategiją dėl negalios.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Europos asmens su negalia kortelė grindžiama dviem jau taikomomis priemonėmis: ES automobilių statymo kortele ir bandomąja ES neįgaliojo kortele. **ES automobilių statymo kortelė neįgaliesiems** buvo sukurta Tarybos rekomendacija 98/376/EB ir iš dalies pakeista 2008 m. Joje numatytas standartizuotas ES automobilių statymo kortelės pavyzdys, siekiant užtikrinti kortelės tarpusavio pripažinimą visose valstybėse narėse ir taip palengvinti laisvą asmenų su negalia judėjimą automobiliu. Nepaisant teigiamo vaidmens, naudotojai susiduria su sunkumais naudodamiesi ES automobilių statymo kortele. 2018–2022 m. SOLVIT platformoje buvo pateikta apie 260 užklausų dėl ES automobilių statymo kortelės. Tokie skundai daugiausia buvo susiję su abejonėmis dėl teisių, kurias kortelė suteikia asmenims su negalia vykstant į kitas valstybes nares (apie 30 proc. atvejų), tarpusavio nacionalinių automobilių statymo kortelių, išduotų pagal ES pavyzdį, pripažinimu (apie 25 proc. atvejų), taip

pat su baudų, gautų net ir rodant ES automobilių statymo kortelę, pagrįstumu (apie 12 proc. atvejų).

ES neįgaliojo kortelės bandomasis projektas, išbandytas po 2013 m. ES pilietybės ataskaitos, buvo vykdomas aštuoniose valstybėse narėse (Belgijoje, Kipre, Estijoje, Suomijoje, Italijoje, Maltoje, Rumunijoje ir Slovėnijoje) ir 2016–2018 m. buvo toliau įgyvendinamas pasibaigus projektui. Bandomajame projekte nustatytas bendras savanoriško kortelės tarpusavio pripažinimo valstybėse narėse formatas, atsižvelgiant į tai, kaip šis statusas nustatytas pagal jų atitinkamus nacionalinius tinkamumo kriterijus arba taisykles, siekiant sudaryti sąlygas pasinaudoti lengvatomis ir paslaugomis kultūros, laisvalaikio, sporto ir kai kuriose šalyse transporto srityse. Jei nebus imtasi jokių veiksmų, jų nacionalinių neįgaliojo kortelių ir pažymėjimų pripažinimas išliks savanoriškas ir ribotas, kai kalbama apie lengvatines naudojimosi paslaugomis, patogumais ir aikštelėmis sąlygas.

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Pasiūlymas dera su Europos socialinių teisių ramsčiu, Neįgaliųjų teisių strategija ir JT neįgaliųjų teisių konvencija. Jis suderinamas su 2021–2027 m. daugiamete finansine programa.

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Pasiūlymas neturės jokio papildomo poveikio ES biudžetui. Kaip nurodyta pasiūlyme dėl direktyvos, kuria sukuriama Europos asmens su negalia kortelė ir Europos asmens su negalia automobilio statymo kortelė, vienintelės veiklos išlaidos yra susijusios su komitetų ir ekspertų grupių posėdžių organizavimu, taip pat parama atliekant perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių patikrinimus, t. y. 0,62 mln. EUR veiklos asignavimų pagal esamą biudžeto eilutę, taip pat apie 0,342 mln. EUR per metus administracinės išlaidos. Atsižvelgiant į šias išlaidas, bus atliekamas vidinis lėšų perskirstymas, o pati suma nebus didinama. Nurodytos sumos pagal dabartinį pasiūlymą nepadidės.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

trukmė ribota

- galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],
- įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM;

trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas (-i) biudžeto vykdymo metodas (-ai)¹¹

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- vykdomųjų įstaigų.

Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- EIB ir Europos investicijų fondui;
- įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

Pasiūlymas neturės jokio papildomo poveikio ES biudžetui.

¹¹ Informacija apie biudžeto valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BUDGpedia“: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Iki [treji metai nuo direktyvos, kuria sukuriama Europos neįgaliojo kortelė ir Europos neįgaliųjų automobilių statymo kortelė, taikymo pradžios dienos] ir vėliau kas penkerius metus Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui šios direktyvos taikymo ataskaitą. Dabartiniame pasiūlyme nenumatytos papildomos stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Netaikoma

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Šios kontrolės priemonės yra Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD vidaus kontrolės sistemos dalis. Šiai naujai veiklai bus taikomas tas pats rizikos nustatymo ir jos mažinimo metodas.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Šios kontrolės priemonės yra Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD vidaus kontrolės sistemos dalis. Dėl šios naujos veiklos atsiras nereikšmingų papildomų kontrolės išlaidų GD lygmeniu.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Komisija užtikrina, kad įgyvendinant finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant prevencines kovas su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla priemones, atliekant veiksmingus patikrinimus ir susigrąžinant nepagrįstai išmokėtas sumas, o nustačius pažeidimus – taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas. Pagal šį sprendimą Komisijai suteikiami įgaliojimai atlikti patikras ir patikrinimus vietoje, laikantis 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų. Prireikus Europos kovos su sukčiavimu biuras (OLAF) atlieka tyrimus, kuriuos reglamentuoja 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ¹²	ELPA šalių ¹³	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių ¹⁴	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotosios pajamos
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotosios pajamos
	[XX.YY.YY.YY]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

¹² DA – diferencijuotieji asignavimai / NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

¹³ ELPA: Europos laisvosios prekybos asociacija.

¹⁴ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti papildomi veiklos asignavimai nenaudojami (plg. COM(2023) 512 ir susijusią finansinę teisės akto pasiūlymo pažymą)
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris
---	---------

GD <.....>			metai metai ¹⁵	metai N+1	metai N+2	metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įrašyti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
•Veiklos asignavimai										
Biudžeto eilutė ¹⁶	Įsipareigojimai	1a								
	Mokėjimai	2a								
Biudžeto eilutė	Įsipareigojimai	1b								
	Mokėjimai	2b								
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ¹⁷										
Biudžeto eilutė		(3)								
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	=1a+1b +3								

¹⁵ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

¹⁶ Pagal oficialią biudžeto nomenklatūrą.

¹⁷ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

<.....> DG	Mokėjimai	=2a+2b +3								
------------	-----------	--------------	--	--	--	--	--	--	--	--

•IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)								
	Mokėjimai	(5)								
•IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		(6)								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos <...> IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	= 4 + 6								
	Mokėjimai	= 5 + 6								

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms veiklos išlaidų kategorijoms, pakartokite pirmiau pateiktą dalį:

•IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	(4)								
	Mokėjimai	(5)								
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		(6)								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–6 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (Orientacinė suma)	Įsipareigojimai	= 4 + 6								
	Mokėjimai	= 5 + 6								

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta [finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede](#) (Komisijos sprendimo dėl Europos Sąjungos bendrojo biudžeto Komisijos skirsnio įgyvendinimo vidaus taisyklių 5 priedas) ir įkelta į DECIDE sistemą tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		metai N	metai N+1	metai N+2	metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įrašyti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
GD <.....>									
• Žmogiškieji ištekliai									
• Kitos administracinės išlaidos									
IŠ VISO GD <.....>	Asignavimai								

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		metai metai ¹⁸	metai N+1	metai N+2	metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įrašyti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai								

¹⁸ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

pagal daugiamečių finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Mokėjimai																	

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus ↓			metai N		metai N+1		metai N+2		metai N+3		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įrašyti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO		
	ATLIKTI DARBAI																		
	Rūšis ¹⁹	Vidutinės sąnaudų	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius
1 KONKRETUS TIKSLAS ²⁰ ...																			
– Atliktas darbas																			
– Atliktas darbas																			
– Atliktas darbas																			
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																			
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																			
– Atliktas darbas																			
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																			
IŠ VISO																			

¹⁹ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

²⁰ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. *Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka*

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	metai N ²¹	metai N+1	metai N+2	metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įrašyti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	IŠ VISO
--	--------------------------	--------------	--------------	--------------	---	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA							
Žmogiškieji ištekliai							
Kitos administracinės išlaidos							
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma							

Į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ²² neįtraukta							
Žmogiškieji ištekliai							
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos							
Tarpinė suma Į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ neįtraukta							

IŠ VISO							
----------------	--	--	--	--	--	--	--

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir pritekus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

²¹ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

²² Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.3.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	metai N	metai N+1	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įrašyti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
•Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)							
20 01 02 03 (Delegacijos)							
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
•Išorės darbuotojai (etato ekvivalento vienetais)²³							
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD atstovybėse)							
XX 01 xx yy zz ²⁴	– būstinėje						
	– delegacijose						
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO							

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

²³ AC – sutartininkas, AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

²⁴ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.
- Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.
- Reikia persvarstyti DFP.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	metai metai ²⁵	metai N+1	metai N+2	metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įrašyti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

²⁵ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - kitoms pajamoms
 - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ²⁶					Atsižvelgiant į poveikio trukmę įrašyti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	
		metai N	metai N+1	metai N+2	metai N+3			
.... straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

--

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

--

²⁶ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 proc. surinkimo sąnaudų.